



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęstio 1. Quomodo redeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

montes, & iniuas sylvas crebro, raro autem in vrbes incidere.

§. 3. Beza impie ad Monachos in Eremo agentes refert, quæ refutat præceptor meus Nicolaus Serarius in cap. 8. Tob. q. 9. Et eiusmodi loca indicauit etiam Dominus, cum Matth. 12. vers. 43. eiecitum demonem dixit ambulare diabolus in arida & iniqua loca. Obferuant & hoc etiam nunc, hoc tempore, sacri Exorciste, vt vel in imum inferorum barathrum, vel in tesquas & horridas quasdam solitudines demonia, quibus egressum imperant; ablegent, vbi ab hominum cœtu absint quam longissime, minoremque illis perniciem afferant. Quemadmodum leones, pardos, tygrides, aliasque id genus ferae procul à nobis, in saltus, speluncaque amandauit Deus; sic & demonum multitudinem maximam, salutis nostra causa, in arenas & damnata quadam sola eiecit. Quo factum, vt de S. Antonio, Macario, aliisque veteribus eremorum sanctissimis incolis (quemadmodum à S. Athanasio loco citato, Palladio c. 20. Cassiano colat. 7. cap. 23. traditum) grauius quererentur demones, quod homines isti loca inuaderent, in eaque Christi Iesu crucem & cultum inferrent. Quo detestabilius Beza in Matthæi cap. 12. vers. 43. calumnia est scribens: Quantum, in incultis & squalidis locis, valeant Satanicæ prestigia, docent mala per eremitas & monachos iam pridem in Ecclesiam inuicta. Sed qui Christi Domini virtute, gratia, & cruce armati, æterni demonibus bellum indicare, in domum fortis intrare, ipsiusque vasa diripere ausi sint, quæ inuicere mala potuerunt? Excitantur historiae veteres, & per Eremitas, Monachosque in barbaros immanesque populos quam plurimos, adeoque hanc in Germaniam nostram, Christianam fidem importatam, Euangelium propagatum, baptismum, ceteraque pietatis nostra mysteria illata comperimus. hecine mala sunt? Heretico scilicet mala, quia omnia has penitus sublata, vel certe non nisi deprauata & enervata vult, mala inquam Satane admistio, crucis Christi aduersario, gehenna leuoni, & ni respiciat; æternarum flammarum pabulo.

Calumnia
Beza.

VERSUS 43. 44. 45.

Cum autem immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida querens requiem, & non inuenit. Tunc dicit, Reuertar in domum meam unde exiui. Et veniens inuenit eam vacantem, scopis mundatam, & ornatam. Tunc vadit, & assumit septem alios spiritus secum nequiores se, & intrantes habitant ibi: & fiunt nomisima hominis illius peiora prioribus. Sic erit & generationi huic pessima.

QUESTIO I.

Quomodo redeat?

Quires da-
moni est
nocendi fa-
cultas.

§. 1. DE spiritu loquitur, vt de homine, qui domo pulsus inquit, quibus terris considere valeat, quam cum inuenit, dicitur quiescere: non quod spiritui vlla possit contingere, vel sperari requies, cum immania perpetua tormenta secum deferat; sed quod eius requies sit, posse aliorum quietem tollere. Ac quiescit odium cum nocere potest, inuidia cum alios miseris facit. Hanc malitiæ quietem inuenire non potest, in solis desertisque locis, ideo ad antiquos sedes reuertitur. De eius in homines odio curaque nocen-

di, Vide Delirium nostrum in prologo disquisitionis

§. 2. Domus sine dubio est homo, quam antequam uenit, gressu suo orantem, non ab alio occupatam, emundatam, & ornatam, non indicatur hominem alium virtutum cultura instructum fuisse, sed ad excipiendum hospitem expeditum, & paratum, quem admodum si hostis vibem epulantem offendant, capiatque.

§. 3. Manet in eadem similitudine Christus. Nam hostis postquam speculatus est locum idoneum, & obtentu facilem, de eo retinendo cogitat, federa contrahit, & auxilia cogit, atque belli commoda paratur cum aliis, vt se eorum praesidio muniant. Plures enim difficilis pelluntur, quam pauci, aut vnus. Sic inquit erit huic generationi pessima, plures enim eam demones opprimunt.

VERSUS 46.

Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater eius & fratres stabant foris, querentes loqui ei.

QUESTIO I.

Qui fratres Christi?

§. 1. HELUIDIUS filios B. Virginis esse finxit, quæ de cap. 1. disputauit. Quomodo matrem habuerit, ostendit Augustinus. epist. 38. Itane matrem? Cuius non habebat imperator tuus? Quæ tamen cum ei nuntiaretur agenti caelestia, respondit: Quæ mater mihi, aut qui fratres? Et extendens manum in discipulos suos, dixit, non pertinere ad cognationem suam, nisi qui facerent voluntatem patris eius. In quo numero profecto etiam ipsam sanctam Mariam benignus inclusit: faciebat enim & illa voluntatem patris eius. Ita magister atque dominus, & mater nomen, quod ei quasi priuatum propriumque nunciauerant, quiatorem erat, in comparatione caelestis propinquitatis abiit: & eandem caelestem propinquitatem, in discipulis suis commemorans, quo sibi rurum consortio generis, cum cæteris sanctis virgo illa cohereret, ostendit. Et ne ista saluberrima magisterio, quo contemni carnalem affectum in parentibus docuit, adminiculum error acciperet, quo matrem habuisse quibusdam negatur, alio loco discipulos monuit, ne se patrem in terris dicant habere, vt quomodo illos manifestum est habuisse patres, sic se habuisse matrem manifestaret, cuius tamen terrena cognatione contempta, contemnendaq; universalis necessitudinum discipulis præberet exemplum. Quidam fratres Iosephi esse putant, quos contra alias eg-

§. 2. Non sunt ingressi prætulba, vt ait Lucas. Causam exponit Marcus cap. 3. 21. dicebant enim in furorem versus est, & volebant in eum mittere manum. Quod nec de ipsa matre, nec omnibus cognatis, sed aliquibus dicendum est. Alii vero cognatos id egisse, vt eum de manibus Phariseorum liberarent.

§. 3. Humanam eius naturam quidam ex eo negant, quos contra Tertullian. lib. 4. aduersus Marcionem. Superest & inspicere sensum non simpliciter pronuntians, quæ mihi mater aut fratres? Quasi ad generis, & consanguinitatis negationem: sed & ex causa necessitate, & contradictione rationali. Tam proximas enim personas sibi stare prætertrans intus desinit ad sermones eius, amplius & auctius re eum à solenni opere querentes, meritis indignatus est, non tam abnegauit quam abdicauit. Atque adeo cum promississet: Quæ mihi mater, & qui mihi fratres? subiens, nisi qui audiunt verba mea & faciunt ea, transiit ad sanguinis nomina in alios, quos magis proximos pro fide indicant.